

АСОЦІАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УКРАЇНИ

Берестейський проспект, 123, офіс 532
Київ, 03179

тел. +380 67 505 1201
info@apitu.org.ua

03 вересня 2026 р.

вих. № 26/028

Заступнику керівника Офісу Президента
України пану О. Соболеву

Прем'єр-міністру України
пану С. Корецькому

Міністру економіки та довкілля України
пану О. Кравченку

Міністру з відновлення, інфраструктури та
транспорту України пану М. Калашнику

Міністру фінансів України
пану С. Марченку

Голові Комітету Верховної Ради України з
питань фінансів, податкової та митної
політики пану Д. Гетманцеву

Копія:

Голові Державної митної служби України
пану О. Мандзію

В.о. Голови Державної податкової служби
України пані Л. Карнаух

*Щодо підтримки підприємств,
які постраждали внаслідок збройної агресії*

Шановні пані і панове,

Асоціація підприємств інформаційних технологій України (АПІТУ), яка заснована 2007 року і об'єднує найбільші підприємства сфери ІТ, споживчої електроніки і електротехніки, висловлює Вам свою повагу та на заміну листа № 26/027 від 27 серпня 2026 надає оновлені пропозиції щодо підтримки підприємств, які постраждали внаслідок збройної агресії.

Додаток: зазначене (на 7 арк.)

Генеральний директор

Юрій Пероганич

**Пропозиції АПІТУ щодо підтримки підприємств,
які постраждали внаслідок збройної агресії**

Чинне законодавство та нормативно-правове регулювання містять значну кількість бюрократичних процедур і прогалин, що створює правову невизначеність для підприємств, які внаслідок масованих атак втратили активи, товарні запаси, складські та логістичні потужності.

За результатами робочих зустрічей представників Уряду та Верховної Ради України з бізнесом Асоціація підприємств інформаційних технологій України (АПІТУ) пропонує зосередити державну політику підтримки постраждалих підприємств на таких напрямках.

1. Єдиний механізм фіксації та оцінки збитків
2. Фінансування та кредитування відновлення
3. Страхування воєнних ризиків
4. Податки щодо знищених товарів і активів
5. Платежі за знищене або непридатне майно
6. Податкові накладні, контроль та КРІ контролюючих органів
7. Митне регулювання, АЕО та міжнародні поштові відправлення
8. Логістика та складська інфраструктура
9. Трудові ресурси та бронювання

1. Єдиний механізм фіксації та оцінки збитків

Запровадити єдиний механізм фіксації та підтвердження збитків із принципом одноразового подання документів та взаємного визнання інформації всіма державними органами та установами.

Передбачити:

1. розмежування процедур фіксації факту пошкодження, оцінки розміру збитків і підтвердження форс-мажорних обставин;
2. використання інформації з Реєстру пошкодженого та знищеного майна, актів обстеження, звітів про оцінку збитків та сертифікатів Торгово-промислової палати України (ТПП) без повторного подання підприємством тих самих документів;
3. взаємне визнання результатів державними органами, банками, страховиками, Експортно-кредитним агентством України.,

- операторами грантових і кредитних програм та органами місцевого самоврядування;
4. підключення ТПП, експертних установ та оцінювачів до міжвідомчого обміну даними;
 5. виключення вимоги щодо подання підприємством інформації, яка вже міститься в державних реєстрах;
 6. уніфікацію та мінімізацію переліку документів, необхідних ТПП для підтвердження знищення або пошкодження рухомого майна та товарів;
 7. встановлення нормативних строків оцінки збитків;
 8. можливість державного фінансування або надання державного сервісу з оцінки збитків та встановлення розумних граничних строків виконання таких оцінок.

Один підтверджений факт збитків має бути достатньою підставою для доступу до передбачених державою механізмів страхування, кредитування, грантової підтримки, податкових пільг та інших заходів відновлення.

2. Фінансування та кредитування відновлення

Забезпечити доступ постраждалих підприємств до фінансових інструментів відновлення незалежно від галузі та розміру бізнесу.

Передбачити:

1. автоматичну реструктуризацію кредитів для підприємств, у яких факт знищення або пошкодження майна підтверджено відповідним реєстровим записом;
2. заміну дискреційного рішення банку об'єктивним тригером, пов'язаним із підтвердженням фактом воєнних збитків;
3. продовження строку кредитних послаблень на період, співмірний із фактичним циклом відновлення знищених потужностей;
4. поширення кредитних послаблень на підприємства різних галузей за критерієм підтверджених воєнних збитків, а не за галузевою належністю;
5. прив'язку строку дії відповідних послаблень до періоду воєнного стану, а не лише до фіксованої календарної дати;
6. розширення програми «Доступні кредити 5–7–9 %» на великий бізнес або створення окремої програми пільгового фінансування великого бізнесу, зокрема для поповнення оборотного капіталу;
7. надання грантової підтримки для відновлення виробничих, складських та логістичних потужностей із використанням наявної цифрової інфраструктури без повторного подання документів;

8. опрацювання механізму списання кредитної заборгованості за знищеними або окупованими активами з одночасним визначенням податкових наслідків для позичальника та кредитора.

3. Страхування воєнних ризиків

Створити багаторівневу систему страхування воєнних ризиків із державною та міжнародною підтримкою.

Передбачити:

1. перший рівень покриття збитків за рахунок держави та міжнародних донорів;
2. другий рівень – національний страховий пул;
3. третій рівень – міжнародне перестрахування;
4. розширення чинних програм страхування на середні та великі об'єкти, енергетику, перерву в діяльності та території підвищеного ризику;
5. використання параметричних страхових продуктів для об'єктів, для яких традиційне страхування є економічно або технічно непридатним;
6. розширення страхових програм із частковою компенсацією страхових платежів державою;
7. започаткування міжнародного механізму страхування воєнних ризиків для експорту, активів, вантажів та логістичної інфраструктури, зокрема опрацювання українсько-швейцарської моделі.

4. Податки щодо знищених товарів і активів

Спростити податкове адміністрування для підприємств, які зазнали підтверджених воєнних втрат.

Передбачити:

1. забезпечення безперешкодного застосування права на податковий кредит з ПДВ у випадках, передбачених підпунктом 69.29 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України, зокрема шляхом спрощення документального підтвердження та недопущення втрати такого права внаслідок знищення первинних документів або товарів внаслідок воєнних дій;
2. спрощення порядку списання знищених або втрачених товарів;
3. спрощене підтвердження форс-мажорних обставин і факту знищення або втрати товарів для цілей ПДВ;
4. спрощення процедур розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань;
5. запровадження для підприємств, які зазнали значних підтверджених воєнних збитків, спеціальний режим сплати ПДВ при імпорті товарів

- із відстроченням сплати до 30 календарних днів. Передбачити при цьому право таких платників включати суму ПДВ, нараховану при імпорті та зазначену в митній декларації, до податкового кредиту у звітному періоді, в якому оформлено відповідну митну декларацію, незалежно від фактичної дати сплати такого податку. Для реалізації цього механізму передбачити відповідні зміни до пункту 198.2 та, за необхідності, інших положень Податкового кодексу України;
6. окремий спеціальний режим адміністрування ПДВ та податкових накладних для підприємств із підтвердженими воєнними збитками – у частині, яка не врегульована чинним законодавством;
 7. поширення порядку, передбаченого п. 69.28 підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України, на випадки втрати або знищення первинних документів унаслідок ракетних ударів, пожеж та інших наслідків воєнних дій незалежно від формального статусу відповідної території;
 8. передбачення ретроспективної дії відповідних змін.

5. Платежі за знищене або непридатне майно

Припинити або зменшити нарахування платежів за майно, яке внаслідок воєнних дій повністю або частково знищене чи непридатне до використання.

Передбачити:

1. поширення логіки чинних норм щодо ненарахування плати за землю у випадках непридатності земельної ділянки на випадки руйнування майна внаслідок збройної агресії;
2. застосування відповідного механізму на всій території України, де майно постраждало внаслідок воєнних дій, незалежно від формального статусу території;
3. повне звільнення від платежів за повністю знищене майно до моменту його відновлення;
4. пропорційне зменшення платежів у разі часткового знищення;
5. застосування зниженої ставки у разі пошкодження, за якого діяльність продовжується;
6. врахування випадків, коли знищення окремого елемента майнового комплексу призводить до фактичної непридатності всього комплексу;
7. можливість здійснення перерахунку на підставі будь-якого одного з документів, що підтверджує факт пошкодження або знищення;
8. недопущення штрафів, пені та розірвання договору оренди через несплату за період, коли об'єкт був непридатним для використання.

Для портової та іншої критичної логістичної інфраструктури державної форми власності передбачити окремі пільгові механізми орендної плати на період фактичного припинення діяльності через системні обстріли.

6. Податкові накладні, контроль та КРІ контролюючих органів

Зменшити контрольний та адміністративний тиск на добросовісний бізнес, який постраждав від воєнних дій.

Передбачити:

1. окремий режим розгляду податкових накладних для підприємств із зафіксованими воєнними збитками;
2. пріоритетний та скорочений строк розгляду документів;
3. пріоритетне, а в установлених випадках автоматичне, розблокування реєстрації податкових накладних;
4. врахування підтвердженого факту воєнних збитків при оцінці критеріїв ризиковості;
5. встановлення правила, за яким зниження обсягів сплати податків саме по собі не є автоматичною підставою для проведення перевірки;
6. перед проведенням контрольних заходів – аналіз причин зміни податкових показників та комунікацію з платником;
7. запровадження механізму оперативного зупинення дії рішення або дій контролюючого органу на час розгляду спору;
8. перегляд показників ефективності ДПС та ДМСУ з переорієнтацією від обсягу донарахувань до показників добровільного дотримання вимог та якості превентивної роботи.

7. Митне регулювання, АЕО, міжнародні посилки

Тимчасово спростити митні процедури та державний контроль для підприємств, які працюють в умовах підвищених воєнних ризиків.

Передбачити:

1. повернення спрощеного порядку державного контролю вантажів;
2. повернення дії п. 1 постанови КМУ від 07.05.2022 № 537 або прийняття аналогічного за змістом нормативного акта;
3. спрощення процедур митного оформлення, зокрема щодо відбору зразків;
4. можливість оперативної зміни місць складських операцій без втрати можливості користуватися спрощеними митними процедурами;
5. відновлення можливості використання митних декларацій типу ІМ 40 ЕА;
6. повернення можливості митного оформлення експортних декларацій без пред'явлення товарів або транспортних засобів комерційного призначення на внутрішніх митницях;
7. спрощення митного оформлення збірних товарів для забезпечення безперервності виконання контрактів.

Авторизовані економічні оператори

Тимчасово пом'якшити моніторинг критерію фінансової стійкості для підприємств, які зазнали значних воєнних збитків.

Передбачити можливість:

8. збереження чинних авторизацій за умови подання плану фінансового оздоровлення;
9. встановлення тимчасово знижених показників фінансової стійкості;
10. зменшення або звільнення від гарантії у відповідних випадках;
11. застосування інших механізмів, що дозволять зберегти чинними отримані підприємствами авторизації на період відновлення.

Міжнародні поштові відправлення

12. Скасувати пільгу щодо міжнародних поштових відправлень вартістю до 150 євро з метою забезпечення рівних конкурентних умов для українських виробників, а також українського бізнесу, який здійснює імпорт та дистрибуцію товарів, сплачує податки та створює робочі місця в Україні.

8. Логістика та складська інфраструктура

Логістична інфраструктура

Підтримати безперервність імпортних та експортних операцій через розвиток портової, залізничної, складської та прикордонної інфраструктури, а також спрощення процедур переміщення товарів.

Передбачити:

1. спеціальну державну програму пільгового фінансування морських терміналів та інших логістичних операторів для відновлення пошкодженої критичної інфраструктури;
2. можливість кредитування портових операторів у розмірі 250–300 млн грн за ставкою 1 % річних для відновлення пошкоджених виробничих потужностей;
3. пільговий механізм орендної плати за державні об'єкти портової інфраструктури на період фактичного припинення суднозаходів через системні обстріли;
4. розвиток логістичної інфраструктури Дунайського регіону;
5. скасування плати за проходження акваторії порту Ізмаїл для суден, що обслуговуються терміналами Ренійської акваторії, шляхом об'єднання відповідних акваторій;

6. підтримання прохідної глибини підхідного каналу гирла «Бистре» суднового ходу «Дунай – Чорне море» на рівні 5,50 м та подальше збільшення до 6,00 м;
7. запровадження пільгового тарифу АТ «Укрзалізниця» на перевезення вантажів у напрямку Дунайського кластеру зі зниженням вартості перевезень на 25–30 %;
8. забезпечення стабільного залізничного сполучення з Рені, зокрема шляхом розвитку альтернативних маршрутів;
9. розвиток залізничних перевантажувальних комплексів на державному кордоні, зокрема у Вадул-Сіреті;
10. збільшення складських та перевантажувальних потужностей для скорочення простою вагонів і затримок вантажів;
11. максимально можливе спрощення процедур перетину державного кордону для переміщення комерційних вантажів.

Утилізація знищених товарів

12. Запровадити пільговий тариф на утилізацію знищених товарів, складських залишків та іншої продукції або механізм компенсації відповідних витрат бізнесу.

9. Трудові ресурси та бронювання

Забезпечити збереження трудового потенціалу підприємств у період відновлення.

Передбачити:

1. продовження статусу критично важливого підприємства та чинних бронювань до кінця 2026 року або до завершення періоду відновлення діяльності;
2. збільшення лімітів бронювання працівників для критично важливих підприємств;
3. недопущення втрати статусу критично важливого підприємства виключно через тимчасове погіршення показників сплати податків або фонду оплати праці, якщо воно зумовлене знищенням активів та періодом відновлення;
4. для підприємств, які зазнали значних воєнних збитків, розглянути можливість збільшення частки заброньованих працівників до 70 %, а для підприємств на прифронтових територіях – до 100 %.

АПШТУ готова долучитися до спільної роботи з органами державної влади для оперативної підготовки відповідних змін.

Генеральний директор

Юрій Пероганич